

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Resultaten evaluatie beleid erfmolens
Portefeuillehouder	-	A. Schuurman (wethouder)
Domein	-	Ruimte
Contactpersoon	-	Andrea Klamer
Contactgegevens	-	a.klamer@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

5 december 2023
22 januari 2024

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van de resultaten van een evaluatie naar het beleid rondom erfmolens in onze gemeente.

Toelichting:

Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2024-2027 in de raadsvergadering van 3 juli 2023 heeft het CDA aangegeven vragen te krijgen over erfmolens. Volgens het CDA kunnen erfmolens onderdeel van een duurzaam verdienmodel zijn. De vraag aan de wethouder was of hierin ontwikkelingen zijn en of dit ook als aanvulling voor een duurzaam verdien model gezien wordt. Wethouder Schuurman heeft bij de beantwoording toegezegd het beleid rond de erfmolens dit jaar nog te evalueren. Indien nodig worden er verbeteringen voorgesteld. Verder gaf hij als antwoord op de vraag van het CDA aan dat het vastgestelde uitgangspunt de eigen energie-opwek is, en niet het verdienmodel.

Ook ontvangt de gemeente regelmatig (praktische) vragen van inwoners en ondernemers die geïnteresseerd zijn in de aanschaf van een erfmoelen. Om die vragen goed te kunnen beantwoorden hebben wij meer informatie nodig over het gebruik van erfmolens in onze gemeente en de ervaringen hiermee.

Het beleid rond erfmolens is daarom geëvalueerd. De uitvoering en de uitkomst hiervan zijn beschreven in het document in de bijlage.

De conclusie is dat men over het algemeen tevreden is over de erfmoelen(s), hoewel de opbrengst soms tegenvalt en minder is dan verwacht. Het huidige beleid en de vergunningsprocedure stimuleren de plaatsing van erfmolens en de belemmeringen zijn beperkt. Een suggestie is om te onderzoeken of in de toekomst erfmolens met een ashoogte tot 30 meter kunnen worden toegestaan.

Communicatie:

De deelnemers aan het onderzoek worden per mail geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek. Met een aantal deelnemers wordt contact opgenomen om hen wat vervolgvragen te stellen over de dagelijkse opbrengst van de windmolen. Deze informatie willen we breed delen aan andere geïnteresseerden. Ook wordt overwogen om een nadere studie te doen naar de effectiviteit van erfmolens in onze regio.

Vervolg:

Het college gaat de uitkomst van de evaluatie betrekken bij een breder onderzoek naar de opbrengst van erfmolens en de vraag of verhoging van de ashoogte van erfmolens wenselijk is. In dit breder onderzoek zal onder andere worden gekeken naar het beleid van buurgemeenten. Ook kan dan worden bekeken hoe dit beleidsmatig verankerd kan worden. Dit zou bijvoorbeeld bij de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan (of vanaf januari 2024 met een wijziging van het omgevingsplan) meegenomen kunnen worden als een afwijkingmogelijkheid.

Bijlagen:

1. Evaluatie beleid erfmolens

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Evaluatie beleid erfmolens

Aanleiding

Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2024-2027 in de raadsvergadering van 3 juli 2023 heeft wethouder Schuurman toegezegd het beleid rond de erfmolens in 2023 nog te evalueren. Indien nodig worden er verbeteringen voorgesteld.

Ook ontvangt de gemeente regelmatig vragen van inwoners en ondernemers die geïnteresseerd zijn in de aanschaf van een erfmolen. Om die vragen goed te kunnen beantwoorden hebben wij meer informatie nodig over het gebruik van erfmolens in onze gemeente en de ervaringen hiermee.

Huidig beleid

Het huidige beleid van de gemeente staat erfmolens toe met een ashoogte tot 25 meter. De basisregel is dat er per bestemmingsvlak één erfmolen is toegestaan met een ashoogte van maximaal 15 meter. Deze moet geplaatst worden binnen het bestemmingsvlak en het bouwvlak. Bij agrarische bedrijven moet deze aansluitend aan het bouwperceel en in ieder geval binnen het zoekgebied geplaatst worden. Via een erfinrichtingsplan moet aangetoond worden dat de erfmolen landschappelijk wordt ingepast.

Van deze basisregels kan worden afgeweken. Zo kan er bijvoorbeeld een hogere erfmolen (tot maximaal 25 meter) worden toegestaan wanneer er wordt aangetoond dat obstructies in de omgeving de energie opwek belemmeren.

Alle regels rondom erfmolens zijn te vinden in het bestemmingsplan of via [Zelf energie opwekken met een kleine windturbine | Gemeente Dalfsen](#).

Aanpak

Om het beleid te evalueren is een enquête gehouden onder eigenaren van een (of meerdere) erfmolen(s). Begin augustus is een brief verstuurd naar 18 adressen waar volgens onze administratie een (of meerdere) erfmolen(s) aanwezig is. In de brief werden de eigenaren uitgenodigd om de enquête digitaal of schriftelijk in te vullen. Begin september is er nog een herinneringsbrief verstuurd naar de adressen die nog niet hadden gereageerd.

Naast de enquête is er intern een evaluatiegesprek geweest met het team Vergunningen.

Resultaten - enquête

In totaal zijn er 7 vragenlijsten ingevuld. Dus ongeveer 40% van de adressen heeft meegedaan. De deelname valt enigszins tegen ondanks een herinneringsbrief.

Inhoudelijk zijn er de volgende resultaten:

- De meeste respondenten hebben 1 erfmolen op het perceel staan.
- Onder de respondenten zijn er 2 erfmolens met een ashoogte van 15 meter, 2 erfmolens met een ashoogte van 20 meter en 3 molens met een ashoogte van 25 meter.
- De kostprijs van de erfmolens ligt tussen de €55.000 en €85.000 per molen.
- De opwek van de erfmolens ligt tussen de 13.000 kWh en 22.000 kWh per jaar.
- Vooral de aanwezigheid van gebouwen en bomen belemmert de opbrengst.
- De meeste respondenten geven aan dat de windmolens minder energie opwekken dan de fabrikant heeft aangegeven. Soms is de jaaropbrengst zelfs 50% minder dan aangegeven.
- De opwek van energie verschilt per seizoen: in de wintermaanden wordt meer energie opgewekt dan in de zomermaanden.
- Meestal wordt de opgewekte energie apart bijgehouden, bijvoorbeeld via een app.
- Alle respondenten geven aan dat ze meestal een combinatie maken van zon- en windenergie. Enkele respondenten geven aan een voorcoeler te gebruiken en aan warmteterugwinning te doen.
- Sommigen hebben plannen om stroom op te gaan slaan.

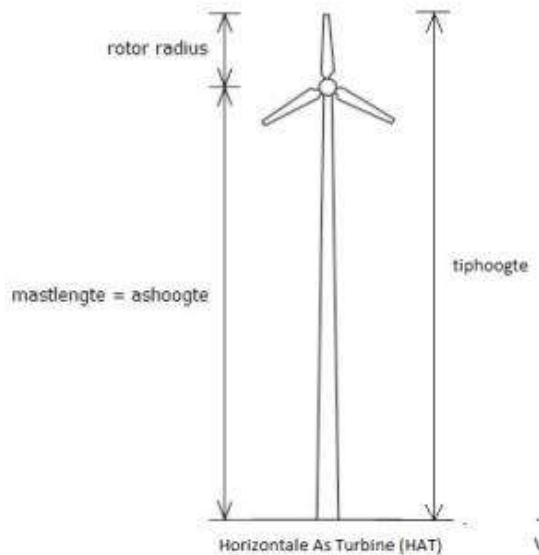
Resultaten – intern evaluatiegesprek team Vergunningen

Het team Vergunningen van de gemeente geeft aan dat de aanvraagprocedure over het algemeen soepel verloopt. Soms leveren de leveranciers niet de juiste informatie op tijd aan. Ook is er regelmatig discussie over de locatie van de windmolen(s); aansluiten aan het bouwperceel of in het

zoekgebied. Soms wordt er geklaagd over hoge leges en beperkte ruimte in locatie en hoogte van de erfmolens. Er zijn casussen bekend waarbij een erfmolen van 25 meter niet voldoende is om aan eigen energievraag te voldoen (zelfvoorzienend) en er gevraagd wordt om een hogere ashoogte om op deze manier wel zelfvoorzienend te kunnen worden.

Er worden op dit moment zelden bezwaarschriften ingediend bij de verlening van vergunningen voor erfmolens. De interne verwachting is dat het toestaan van erfmolens met een ashoogte van 30 meter niet leidt tot meer bezwaren en zal zorgen voor meer nieuwe erfmolens in ons buitengebied en bedrijfsterreinen.

In het evaluatiegesprek wordt aangegeven dat erfmolens met een ashoogte van 30 meter tegenwoordig steeds gangbaarder zijn. In sommige (buur)gemeenten worden die al toegestaan. Zo zijn in gemeente Raalte sinds kort erfmolens met een tiphoogte (dat is de ashoogte plus de wielkengte) van 40 meter mogelijk (als afwijkmogelijkheid). In gemeente Lochem zijn erfmolens met een ashoogte tot 33 meter toegestaan (de tiphoogte is maximaal 45 meter). Gemeenten hebben dus verschillende wijzen van meten: ashoogte of tiphoogte. Het verschil in ashoogte en tiphoogte is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Conclusies

Over het algemeen is men tevreden over de erfmolen(s), hoewel de opbrengst soms tegenvalt en minder is dan verwacht. Het huidige beleid en de vergunningsprocedure stimuleren de plaatsing van erfmolens en de belemmeringen zijn beperkt.

Suggestie

Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2024-2027 heeft wethouder Schuurman toegezegd het beleid rond de erfmolens in 2023 nog te evalueren. Indien nodig worden er verbeteringen voorgesteld.

Een suggestie is om te overwegen om in de toekomst erfmolens met een ashoogte van 30 meter toe te staan. De verwachting is dat er dan hogere opbrengsten (betere businesscase) zullen zijn. Daarnaast is de verwachting dat meer inwoners/ondernemers een erfmolen zullen aanschaffen. Dit zou bijvoorbeeld bij de eerstvolgende wijziging van het omgevingsplan meegenomen kunnen worden. Daarvoor zal eerst nog verder onderzoek nodig zijn, waarbij ook wordt gekeken wat de optimale hoogte is van een erfmolen of wat ruimtelijk gezien mogelijk en wenselijk is. Een aandachtspunt hierbij is om in de communicatie duidelijk te zijn over de wijze van meten (ashoogte of tiphoogte).